



KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický týdeník

23-24/2009

19. srpna 2009

ročník 94

cena: 10 Kč

*Příští číslo vyjde
19. srpna
Z obsahu*

** Blíží se návštěva
papeže v ČR*

** Spiritualita
v materiálním světě*

Poselství k 11. neděli po sv. Trojici



BŮH SE PYŠNÝM PROTIVÍ

L 18,9-14

"Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám". To, co tu farizeus říká, je pravda. Běžná představa, že farizeus je člověk, který jinak mluví a jinak jedná, nesedí. Dodnes je úctyhodné, když

je někdo ochoten se něčeho v životě vzdát. Jak by se nám v církvi žilo, kdybychom dobrovolně a s radostí odváděli tolik, co farizeové.

"Děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé". Teprve v tuto chvíli se v Ježíšových očích morální stavba modlitebníkovy života propadá do nicoty a modlitba už není modlitbou.

A teď se Ježíš zaměřil na celníka. Celník přesně zapadá do příhrádky farizeových vyděračů a nepoctivců. Ale teď se tento celník bije do prsou slovy: "Bože, buď milostiv mně hříšnému". A přichází pointa. Bohem ospravedlněn se vrátil do svého domu celník a ne farizeus.

Napadá nás: Změnilo se v životě toho celníka vůbec něco? Nic o tom v Ježíšově podobnosti neslyšíme. Důraz je tu pouze na tom, jak se rozhodl Bůh. Jeho láska člověka k němu nenutí, jenom vytváří nový pro-

stor k tomu, aby se na svůj život i na život druhých lidí mohl začít dívat jinak. A my ve svém křesťanství máme největší problém právě s touto Boží láskou k člověku.

Pán Ježíš nevypráví toto podobství celníkům, ale vypráví je kvůli těm, kdo si na sobě zakládali. Samospravedlnost je nejčastější Ježíšova diagnóza toho, co je hřích. I zde ukazuje od toho, jací jsme my, k tomu, jaký je a chce být Bůh. Bůh se protiví pyšným, ale pokorným dává milost. Když nasloucháme evangeliu Pána Ježíše, konfrontujeme svůj život právě s tímto Bohem. Pokud se s námi v Kristově pozvání setká tento Bůh tváří v tvář, pochopíme, že, když Ježíš přišel povolát hříšníky a ne spravedlivé, tak je v tom naděje právě pro nás. Amen

Petr Fírbas,
farář ČCE Horní Počernice



J. M. Barroso, P. Černý a Hans-Gert Pötering (foto Rüdiger Noll)

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

At' se peníze točí?

Když jsme se před lety i my dospělí nově učili pojmům a principům svobodného tržního hospodářství, zaujalo mne mimo jiné pár vět ekonoma, přibližně tohoto obsahu: Je prospěšné když peníze neleží v bankách, ale jsou v oběhu. Ve zdravém hospodářství ať se peníze točí v ustavičném koloběhu příjmů, výdajů, půjček i splátek a dalších investic. Ať se hospodářství prokrví veselým kolotočem oběhiva jako se tělo prosytí krevním oběhem! – Je to přesvědčivé, a přece něco mi na tom vadilo. Jakkpak je to s hodnotami nepřevoditelnými na peníze? Dýcháme-li čistý lesní vzduch, točí se přitom peníze? Kojí-li matka dítě, jakpak přispívá ke koloběhu oběhiva? Ten postřeh o zdravém oběhivu je výstižný, ale platí jen v omezené míře, totiž právě jen pro peněžní hospodářství. Avšak finanční ekonomie není královnou věd, nepostihuje celou šíři života a jeho zdraví. Patří jen do souvislosti s ostatními oblastmi věd i všeho života.

A teď mne povzbudil ekonom Tomáš Sedláček: „Uctívání nekonečného růstu je ošemetné." Pravda, veselý koloběh oběhiva přináší růst bohatství, ale sledovat jen jej nás může nepozorovaně navést na vedlejší slepou kolej. Zvyšování hrubého domácího produktu dělá radost ekonomům, ale snaha zvyšovat jej za každých okolností je podle Sedláčka „nafukování za pomoci dluhových anabolik". A protože on je k povzbuzování oběhiva kritický, troufá si teď dokonce ocenit příšlou finanční krizi: „Potřebujeme krize – dluhové i ekologické i krize vzdělání a kultury, abychom si uvědomili skutečnou cenu těchto hodnot, jakkoli ji nedokážeme spočítat do jakéhosi indikátoru štěstí." Takže on tuší skutečnou cenu hodnot a ví, že ta se nedá vystihnout financemi. Objevovat skutečnou cenu hodnot je proces nesmírně užitečný, byť nepříjemný. Právě krize nám k tomu může napomoci.

Objevovat skutečné ceny hodnot – to je cennější než hospodářský růst a to nás podněcuje k vděčnosti. To se ovšem už ocitáme mimo zúžené pole ekonomického myšlení. Tento ekonom to ví a doporučuje to. Přímou i nepřímou nabádá k opaku honby za zvyšováním HDP: k odpočinutí, vděku a radosti. Však také ve svých textech vydatně cituje biblické příběhy, příběhy i podobnosti. A tak si může dovolit i napomínat ekonomy k pokorě. My veřejně uznání křesťané, a ještě k tomu neekonomové, si to dovolovat nemůžeme, ale můžeme nepodléhat obecnému úsilí navyšovat portfolia zisků. A můžeme se těšit, že se i z druhé strany, ze sekulárního veřejného života ozývá tak výrazný prvek evangelijní zvěsti.

Blahoslav Hájek

Den s prezidenty EU

V sídle Evropské unie již po páté proběhlo setkání s představiteli náboženství. Prezident Evropské komise – José Manuel Barroso, zve každoročně do Bruselu několik zástupců křesťanských církví, židovských obcí a muslimů k rozhovoru na konkrétní téma. Letos 11. května se konalo toto setkání v budově Berlaymont – sídle Evropské komise, ve 13. patře, kde jsou kanceláře prezidenta a zasedací místnost EK. Pozváno bylo 18 zástupců, 4 za protestantské církve, 4 za římskokatolickou církev, 4 za pravoslavné církve, 1 za Konferenci evropských církví, 1 za židovské obce a 4 za muslimské komunity. Vzhledem k českému předsednictví v EU jsem byl jako předseda Ekuumenické rady církví také pozván. Zdálo se mi, že setkání bylo organizováno trochu neprůhledným způsobem. Přišlo pozvání od prezidenta, přiložen byl rámcový program, ale až do příjezdu jsem nevěděl, kdo na setkání bude a jak bude probíhat. Až v Bruselu jsem se dověděl, že druhým účastníkem z ČR je kardinál Miloslav Vlk. Vzhledem k jednání o Lisabonské smlouvě v Irsku, byl mezi přítomnými také arcibiskup Diarmuid Martin z Dublinu. Za EU se podílel na vedení setkání prezident Evropského parlamentu Hans-Gert Pötering. Přítomen byl slovenský eurokomisař Ján Figel, který má na starosti výchovu, kulturu a mládež a komisař Joaquín Almunia pro ekonomické a finanční záležitosti.

Po neformálním začátku, osobním srdečným přivítáním a fotografováním jsme se odebrali do zasedací místnosti EK. Prezident Barroso uvedl

hlavní téma celého setkání, které znělo: Ekonomická a finanční krize: etické příspěvky k evropskému a globálnímu ekonomickému řízení. J. M. Barroso nastínil problémy současné hospodářské krize a projevil přání hledat její řešení v souladu se základními etickými hodnotami, na kterých Evropa začala své soužití budovat před padesáti lety. Barroso poukázal na potřebné úsilí ohledně sociální citlivosti se zaměřením na nejzranitelnější obyvatele Evropy. Zároveň bylo konstatováno, že je třeba se zbavit některých extrémistických trendů, xenofobie, islamo-fobie, antisemitismu a ultranacionalismu. Je třeba smířit ekonomiku volného trhu se závazkem sociální spravedlnosti. To je podle vedení EU evropským modelem sociální ekonomiky trhu. V této sféře chce EU více regulovat a dohlížet na mechanismus a etiku zodpovědnosti. Po tomto úvodu promluvil ještě prezident Pötering a následovaly příspěvky přítomných náboženských představitelů, ve kterých se střídaly důrazy na sociální politiku EU, citlivé zacházení s menšinami a

integraci migrantů. Po ukončení dopolední diskuse se konala velká tisková konference, které se zúčastnilo kolem 300 novinářů. Setkání pokračovalo pracovním obědem, při kterém se hovořilo přece jen konkrétněji. Ukázalo se, že není tak jednoduché najít společnou řeč v sociální politice a definovat něco, jako etické minimum pro evropské soužití. Zástupci přítomných monoteistických náboženství se v řadě pohledů shodovali, ale do dialogu chyběl pohled početného segmentu sekulárních humanistů. Bylo zajímavé sledovat přístupy jednotlivých účastníků a dialog s prezidenty. V závěru setkání došlo ke shodě, že by měla být vytvořena určitá platforma pro stálý dialog vedení EU a představitelů náboženství. Pro větší efektivitu těchto rozhovorů by měla být vytvořena platforma umožňující určitou kontinuitu.

Jako účastník z ČR jsem musel v neformálních rozhovorech vyslechnout od představitelů unie i od náboženských představitelů nejdnu narážku na nešťastné ukončení

Dokončení na str. 3

AKTUALITA

Pomoc ČCE Kosovu

Synodní senior ČCE navštívil českou jednotku operující v rámci mise KFOR v Kosovu. Podle současné situace v Kosovu nabírá charakter české mise „podpůrnou a pomáhající podobu".

Na doporučení vojenského kaplana jednotky byl potřebným pře-

dán dar církve v hodnotě 400 Eur. Třináctičlenná kosovská rodina obdržela automatickou pračku a sporák. Dar církve oficiálně předal synodní senior Joel Ruml.

Ivana Benešová
komunikace s veřejností

Z církví doma i ve světě

KŘESŤANSKÁ MISIJNÍ SPOLEČNOST VYDALA NOVÝ STUDIJNÍ PŘEKLAD BIBLE Nový český překlad Bible je určen zájemcům o hlubší studium Písma sv. Český studijní překlad (CSP) má umožnit podrobnější studium Bible těm, kteří neovládají původní biblické jazyky. ČSP se u každého verše snaží nabídnout nejen tu překladovou variantu, která je překladatelům nejbližší, ale v poznámce pod čarou i všechny ostatní možnosti. Používá bohatý poznámkový aparát, který zahrnuje množství jazykových, historických a výkladových poznámek a odkazů. Cílem bylo vyhnout se možnému zkreslení a zachovat vše, co je v originálu, vysvětlil překladatel Michal Krchňák. Poznámky se zabývají textem a faktografií a vyhýbají se teologickým interpretacím. Tím se podle svých tvůrců ČSP Bible stává vhodným kandidátem pro široké využití všemi křesťany bez ohledu na to, ke které církvi či společnosti se hlásí.

NOVÝ GENERÁLNÍ TAJEMNÍK SRC BUDE VYBÍRÁN ZE DVOU KANDIDÁTŮ Výbor SRC (Světové rady církví) zodpovědný za výběr nového generálního tajemníka SRC oznámil, že v srpnu bude vybírat ze dvou kandidátů na tento post. Po třech dnech rozhovorů a důkladné diskusi se výbor rozhodl navrhnout kandidaturu Parkovi Seong-wonovi z Presbyteriánské církve v Koreji a Olavu Fykse Tveitovi z Norské (luteránské) církve. Volba se uskuteční v srpnu na schůzi Ústředního výboru SRC, informují o tom americké noviny The Christian Post. "Kandidáti jsou oddáni ekumenickému hnutí. Pocházejí z různých prostředí a nabízí celou řadu zkušeností, darů a schopností, " uvedla Dr. Agnes Abuom, moderátorka výboru. Park, profesor teologie na Youngnamské univerzitě a teologickém semináři v Kyeongsanu v Jižní Koreji, byl dříve výkonným tajemníkem Oddělení pro spolupráci a svědectví Světové aliance reformovaných církví (WARC) (1995-2004) a asistentem generálního sekretáře WARC (1986-1990). Tveit působil od roku 2002 jako generální tajemník Rady pro ekumenické a mezinárodní vztahy Norské církve. Je rovněž členem představenstva komise SRC pro Víru a řád a moderátorem Palestinsko izraelského ekumenického fóra SRC. SRC očekává, že v srpnu oficiálně zvolí svého nového lídra, který nahradí současného generálního tajemníka Samuela Kobiu. Kobia sloužil jako první africký generální tajemník od ledna 2004. Keňský metodista oznámil letos v únoru, že z osobních důvodů nebude usilovat o zvolení v druhém funkčním období.

MAĎARSKÉ CÍRKVE NESOUHLASÍ SE SLOVENSKÝM JAZYKOVÝM ZÁKONEM Představitelé čtyř největších církví v Maďarsku vyjádřili znepokojení nad novelou zákona o ochraně slovenštiny, kterou nedávno schválil slovenský parlament. Uvedla to dnes tisková agentura MTI s odvoláním na tiskové prohlášení vedení katolické, kalvinistické a luteránské církve a federace židovských obcí v Maďarsku. O společném postupu, který by vedl ke zrušení sporného zákona, se dnes radily i maďarské parlamentní strany. Nová norma na Slovensku mimo jiné opět zavádí pokuty za prohřešky proti slovenštině na úřadech a ve firmách. Církve vyzvaly maďarskou vládu a politické strany zastoupené v parlamentu, aby se u institucí Evropské unie zasadily o zrušení zákona. Obavy u nich vzbuzují především tresty za používání maďarského jazyka. Nový slovenský zákon podle autorů prohlášení odporuje všem základním evropským právním principům a normám, a nelze ho proto považovat za výhradně domácí záležitost jedné země. Podporu své snahy o zrušení zákona prý budou hledat i u mezinárodních církevních organizací. Za prohřešky proti slovenštině mají hrozit pokuty od 100 do 5000 eur (2580 až 129.000 korun). Peněžité tresty od ministerstva kultury postihnou třeba obce a úřady za to, že nepoužívají označení ulic či budov ve slovenštině. Úředníky, občany či podnikatele bude podle zákona možné potrestat za to, že slovensky nemluvili v rozhlase. Nesprávná gramatika a slangové vyjadřování v soukromí se ale trestat nebudou.

Z dopisů čtenářů

Vážená redakce,
dva články v čísle 21-22/2009 jsou svědectvím o tom, že Ježíšovo varování před slepými vůdci slepých (Mt 15,14; 23,16. kral.) ani po dvou tisíciletích nepozbylo svou aktuálnost. Jsou to "Ohlupování a efekt motýlích křídel" a "Názory čtenářů". Doporučení, jak se orientovat v myšlenkové anarchii nám může poskytnout učebnice Jana Amose Komenského "Analytická didaktika" (lituji, že je dnes dost obtížné ji získat). V knize si můžeme pod římským číslováním "LV" přečíst tento nejzákladnější zákon všeho poučování: Je snadnější přiučit se zlému než dobrému. Důvod toho: Pravda a dobro jsou jediné a prosté, blud se vyskytá v tisícířých podobách. Je tedy snadnější upadnout do něčeho, čeho je mnoho,než naléztí to, co jest jediné. Proto jest snadnější učiti zlému, nebo učiti spíš špatně než dobře. Špatně učiti dokáže kdokoliv, kdežto dobře jen málokdo. K oněm článkům v ET sluší dodat ještě poznatek, který jsem si opsal z knihy spisovatele Jiřího Marka : "Na světě neexistuje taková pitomost, která by si nenašla své stoupence."
Albertu Einsteinovi je připisován výrok: " Setkal jsem se se dvěma nekonečnostmi: s nekonečností vesmíru a nekonečností lidské hlouposti."
Jan Werich k tomu poznamenal: "Boj proti lidské blbosti nemá konce, ale nesmí se nikdy vzdát."
Jsem rád, že ani ET to nevzdává.

Šlechta - Pardubice

Den s prezidenty EU

Dokončení ze str. 1

slibně se rozvíjejícího českého předsednictví v EU. Znovu jsem se styděl za domácí politické manévry, které vedly k pádu vlády v době půlročního předsedání Evropě. V době, kdy je služba druhým prioritou, je třeba dát vždy stranou osobní domácí spory.

Z časového odstupu jsem se pokusil o krátkou reflexi tématu etických příspěvků k řízení evropské ekonomiky.

1. V EU existuje určitý omezený prostor pro prezentování křesťanských etických hodnot. Tento prostor je rozhodně větší, než v naší zemi. Nepamatuji, že by některá naše vláda v uplynulých dvaceti letech vedla dialog s církvemi o etických hodnotách. Spíše je možné u nás vidět tendenci k opětnému hlubšímu rozdělení sféry sekulární a duchovní.
2. Je dobré vést dialog mezi vedením EU a náboženstvími v oblasti etických hodnot. Na druhé straně u jednacích stolu chybí ti, kteří se žádným závazným etickým kódexem neřídí, nebo ho dokonce ani nemají. Myslím především na evropské sekularisty a ateisty. Současné vedení EU nostalgicky vzpomíná na otce zakladatele, kteří byli křesťany. Co ale dnes? Je možné se shodnout alespoň na nějakých etických hodnotách? Vždyť EU jako celek přijímá další a další rezoluce proti životu a rodině. Např. 14. 1. 2009 byla Evropským parlamentem přijata zpráva, kterou připravil italský komunista Gusto Catania, která

na základě Charty základních práv, obsažené v Lisabonské smlouvě, vyzývá státy ke sjednocení potratové praxe a jejího financování a sjednocení právních úprav pro partnerství osob stejného pohlaví. 3. Ve Velké Británii se stále častěji objevují články o hrozbách pro náboženskou svobodu. Jsou za nimi negativní zkušenosti s ohrožením práv na svobodu projevu a zachování vlastních pravidel pro sociální ústavy. V Británii tvrdě narazily katolické agentury tím, že chtěly svěřovat děti k adopci pouze heterosexuálním pářům. Jiným problémem jsou např. zákony o rovnosti náboženství. Křesťanům je bráněno rozesílat vánoční přání a inzerovat vánoční shromáždění, aby nedošlo k pohoršení příslušníka jiného náboženství. V jiných protestantských sociálních zařízeních pro bezdomovce začalo být místními radnicemi zakazováno používat Bibli a modlit se před jídlem. Za neuposlechnutí hrozí odnětí financování této služby. Jsou toto projevy občanské a náboženské svobody? 4. Není snadné smířit regulaci v sociální oblasti a zároveň zachovat ekonomiku volného trhu. V této oblasti je třeba více úsilí a spolupráce ekonomů a teologů. V projevech představitelů EU mi také chyběl pokus o smíření ochrany životního prostředí a rozjždění spirály spotřeby. Na jedné straně je zde smutek nad snižováním počtu prodaných aut, na druhé straně usilovné roztáčení spirály konzumu bude dál životní prostředí devastovat a to

nejen exhalacemi výfukových plynů. Zdá se, že vedení EU zatím příliš neslyší na důrazy o šetření, skromnosti a jednoduchém životním stylu. Evropské obyvatelstvo ubývá. Proč by mělo HDP stále růst? Je to vůbec třeba? 5. Také otázka migrace není uspokojivě řešena. Místo podstatnější ekonomické pomoci chudým zemím, Evropa vítá migranty. Odchod, především mladých mužů a žen z domácího prostředí často znamená roztržení rodinných svazků a ze sezónní migrace se postupně stává trvalé opuštění domácí země. Pro Evropu je pohodlnější řešit nedostatek pracovních sil pro méně placená místa přílivem pracovníků zekonomicky slabých zemí. Otázkou zůstává, zda to je eticky správné. 6. Otázka evropského multikulturalismu potřebuje jasnější pravidla a následná řešení. Rostoucí množství různých kultur, náboženských tradic a politických směrů si pro soužití žádá jasnější etická pravidla. Pokud to Evropa neudělá, poroste v řadě lidí hněv a bude produkovat růst dalšího extrémismu a nacionalismu. Evropa musí všem měřit stejně a také menšiny se bezpodmínečně musejí podřizovat platným zákonům. Je zřejmé, že církve mohou významně pomoci evropskému domu v oblasti výchovy, školství, sociální práce a reevangelizace tohoto pohanského kontinentu. Je dobré mít pochopení pro eurooptimisty i pro euroskeptiky a především mít naději v živém Bohu.

Pavel Černý

Blíží se návštěva papeže v ČR

V dubnu 2005 byl zvolen papežem německý kardinál **Joseph Ratzinger**. Narodil se na Bílou sobotu 16.4.1927 v Marktlu nad Innem v Bavorsku. Měl již staršího bratra a sestru. Nacismus té doby zachvátil i bavorské vesnice a tak mládežnické organizace Hitlerjugend a Bund deutscher Mädchen se staly součástí školy, oba sourozenci byli organizováni a později i on (dle jeho knih Můj život a Sůl země). Také my jsme byli v minulé éře z různých důvodů v totalitních organizacích mládeže takže jejich členství v nedospělosti snad chápeme. Ovšem je těžké porozumět prohlášení vatikánského mluvčího Fedarico Lombarda ze 14.5.2009, že papež nikdy, nikdy, nikdy nebyl veden v Hitlerově mládeži. Ratzingerův otec jako strážník nepatřil, jak sám v jedné z knih píše, k těm, kterým se nové pořádky líbily. Mladý Joseph jako gymnazista byl povolán k jednotkám protivzdušné obrany Flak a po dosažení vojenského věku (1944) dostal rozkaz k říšské pracovní službě. Do SS nebyl nucen, když oznámil, že chce vstoupit do semináře, vždyť nacismus byl silně protikřesťanský. A tak kopal zákopy, stavěl protitankové zátarasy, až se rozhodl, že uteče domů. Jako vojenský zajatec dostal 19.6.1945 propouštěcí lístek. Nastoupil do semináře ve Freisingu, pak studoval teologii také v Mnichově. Pro nás je zajímavé, že v knize Můj život píše o svém odklonu od teologického liberalismu a zmiňuje se také o Karlu Barthovi, jeho Listu Římanům a velkolepé Dogmatice. Ratzingera už jako stu-

denta zaujalo vedle dogmatiky liturgické hnutí a vidíme, že se s ním nevyrovnal dodneška. Joseph Ratzinger byl vysvěcen na kněze v roce 1951, nastoupil jako kaplan do jedné mnichovské farnosti. Za dva roky získává doktorát, pak habilitaci. Učil mnoho roků jako profesor na různých univerzitách a to ve Freisingu, v Mnichově, Bonnu, Münsteru, Tübingen do r. 1969 a v Řezně. Od roku 1977 byl jmenován arcibiskupem v Mnichově a Freisingu a roku 1981 se stal prefektem Kongregace nauky víry (někdejší nechvalné inkvizice). Zmiňme se ještě, že po svolání II. vatikánského koncilu jej papež Jan XXIII. jmenoval koncilním radcem vedle známých rebelů Karla Rahnera a Hanse Künga. Ratzinger velmi těžko nesl studentské levicové hnutí. Oni rušili jeho přednášky pískotem, rozdávali letáky... V jedné ze svých knih se přiznává, že po zveřejnění misálu Pavla VI. se vyděsil ze zákazu misálu Pia V. z r. 1570 a píše: „ Jsem přesvědčen, že církevní krize, kterou dnes prožíváme, spočívá do značné míry v rozpadu liturgie...” Tento názor je totožný s tradicionalisty (Lefebvristy) a tak poznáváme papežův značný konzervativismus a tím i zelenou pro staré latinské obřady, jak jsme toho již svědky. Benedikt XVI. má letos navštívit Českou republiku. Jeho předchůdce Jan Pavel II. byl v naší republice třikrát (1990, 1995, 1997). Vzhledem k tomu, že papež pro nás není nejvyšší křesťanskou autoritou, tou je Kris-

tus, zmiňme ještě tři neokázalé návštěvy nejvyšších cařihradských pravoslavných patriarchů (z Istanbulu) v naší zemi v letech 1988, 1990 Demetria a v roce 1998 Bartoloměje. Papeži Benediktu XVI., ač velmi učenému člověku, zřejmě chybí diplomatické charisma a tak se dokáže nepřilíši vhodně dotknout muslimů, pravoslavných, protestantů, Židů i římských katolíků. Například při návštěvě u patriarchy Bartoloměje v roce 2006 povykládal o svém předchůdci Petrovi jako o zástupci Krista na zemi (on je jeho 265. nástupcem JN). Nám protestantům sděluje, že jen světci jsou pravými reformátory církve a encyklikou Dominus Jesus zpochybňuje naše křesťanství. Nám je sympatické, že v roce 1998 řekl doslovně o Medžugorje: „*Zjevení jsou nemoci. Je to projev unavené víry*”. Kolik však svých souvěrců takto popudil? Nejen Židy zase znervózněl 24.1.2009 rehabilitací čtyř tradicionalistických biskupů z nichž jeden, Richard Williams, je popíračem holocaustu a reakce odpůrců rasismu, antisemitizmu na sebe nedaly dlouho čekat. Pro české země je zvláštností, že papež si zvolil jméno Benedikt (česky požehnaný). Chtěl tak pravděpodobně navázat na předchozího Benedikta XV. (1854-1922), který zamítl žádost českých modernistů o reformy v církvi, kteří pak v době přestupového hnutí v roce 1920 založili CČSH. Navzdory všemu část reforem v ŘKC proběhla, zvláště po II. Vatikánu. Papež Benedikt XVI. má přijet do

Dokončení na str. 3

Staré časy v Nové Lysé

Historický obrázek z konce 17. století

Dokončení
„Amen, amen!“ ozvalo se všem z hlubin duší.
Bratři po uslyšení smutné zprávy byli jako by je podtál. Horlivá modlitba všem ze srdcí plynoucí posílila je. Peřina pak vypravoval jim, jak nábožný stařec u vysokém věku 80 let v Amsterodamě 15. dne měsíce listopadu. L. P. 1670 pokojně a tiše zemřel. Smrt jeho žeť největší ranou pro Čechy v exilium žijící, kteréž on i celý národ český do posledního dechu Pánu Bohu k milosti poroučel, aby se tu dočkali dnů lepších. Stařešinové při zprávách těch dleli v zadumání. Všem na mysli tanul smutný los ušlechtilé haluzky na českém kmeni. S Komenským viděli již pochovánu i Jednotu samu. Co zmůže stádo bouří předěšené, příbojem divým rozehnané, dravé zvěři v poušti na pospas vydané, když přestal o ně pečovati pastýř lidu Páně věrný a zkouškami krutými vyprubovaný!
„Bratří!“ přerušil mlčení litolský Florián. „Nezoufejme! Pán Bůh sice odřhal nám pastýře, a dopouští na nás ránu za ranou, ale my přece nejsme tak docela bez pomoci. Vždyť máme jeho svaté Slovo! To je, bratří, veliká pomoc, kterou nám tu Hospodin nechal!“
Radostný zápal nadšení a vzmach oslablých myšlenek zaplál všem v očích jako v odpověď na řeč Floriánovu.
„Pravdu díš, bratře!“ souhlasil starý

Peřina. „Máme knihy. Šestidílnou a Komenského! Ale máme ještě více. Máme děti, bratří! A v těch žítí musí evangelium Kristovo po nás! A to by nám ty naše děti už od mateřského prsu odervati musili, abychom neposkytli jim pro duše jejich potravu čisté, nefalšované. My v domech svých nepřítelům navzdory musíme uhájiti bázeň Boží čistou, a tak děti vychováme, aby to dovedli i potomci naši po nás. To si, bratří, pevně slibme!“ Až se dům v základech otřásl, jak slova starého Peřiny přijata byla se souhlasem všech. Posilnění rozcházeli se bratří, přejíce si - bude-li to vůle Boží - zase brzy ve zdraví spolu se sejíti. Rozešli se tak tajemně, jak byli přišli. Litolští stodolou a s nimi po humnech i mnozí sousedé na druhém konci města bydlící. Ostatní trousili se vratnými dvířky jeden po druhém. Jiřík, kterýž si úlohu strážce tentokráte vzíti nedal, měl úlohu skončenu. Byl hrdým na první své účastenství při bratrské schůzce. Jezovita dověděl se o návštěvě cizího kněze u Peřinův od Jandlice. Lichotilo mu, že Peřinová práci jeho ocenila, že pomocníka nepotřebuje. „To si myslím,“ poznamenal, usmívaje se. Jandlice pak líčila, jak rozčertěnou Peřinovou měla co krotit, aby tomu knězi, co místo ruky k políbení loket nastavuje, poctivost prokázala. Svědectví staré Jandlice bylo v očích jeho tak závažné, že potom u Peřinů jen politování proje-

vil, že ten kněz cizí vyšel z města, jeho pomínuv. Na jméno se sice ptal, ale Peřinová nedovedla se upamato-vati.
„Oni ti velební páni dostávají potom jména jiná, jež český jazyk jen stěží dovede vysloviti.“ Tomu jezovita jen s úsměvem přisvědčil. O schůzce bratří nedověděl se nikdo. I baba Jandlice tehdá při tom dešti měla tvrdé spaní.
Napsal Antonín L. Berger
1. Antonín L. Berger byl starostou města Lysá a současně kurátorem lyského sboru Reformované církve. Zemřel r. 1859. Jeho náhrobek byl ze zrušeného evangelického hřbitova přenesen do Areálu Evangelického sboru. Povídka je přetištěna z Jubilejního almanachu „Palma věkův“ vydaného v roce 1892.
2. V Aktech a Examinech Sousedův a obyvatelův Liských v příčině „magic-zích a Gim Pobranich Knich kaeczir-skich“ dočtli jsme se, že „leta Páně 1747. dne 25. Septembru byli na Myllostiwe Poruczeni Slawné Král. Consistorže Pražské Pržy Prawie Miesta Nowé Lisy nad Labem“ examinyrování četní deliquienti, mezi nimiž mořen nejvíce otázkami a tresty Wáclaw Peržina, protože byl nejstarší a byly u něho nalezeny "dwie knihy lutrianské" a byl krom toho obviněn, že knihy z ciziny kolportýrované mezi lidem rozšiřuje.
3. „Konec“ a „Vokrsko“ je místní označení z východní část města. „Loužek“ leží v západní části města.



Náš problém: volný pohyb Romů

Před lety, při lustrování českých pasažérů za odletu do Velké Británie, předvedla jedna poslankyně vynikající tah. Na svůj oděv si přišla velké G. Jako Gypsy. Měla zřejmě diplomatický pas, ale gesto to bylo efektní. Nikoli jen gestem, byť působivým, se za války stal čin dánského krále, Kristiana. V zemi obsazené nacisty, byl židovským občanům vydán rozkaz, aby nosili na oděvu hvězdu Davidovu. A král ji začal nosit sám. Riskoval své postavení, možná i život. Do konce války byl internován. Jistě, lepší by bylo, kdyby dnes všichni žadatelé o kanadské vízum učinili něco podobného. Do svých žádostí pro kanadské velvyslanectví ve Vídni, by do příslušné rubriky uvedli národnost „gypsy“. S rizikem, že v Kanadě nebudou vítáni a vízum neobdrží. Což ovšem nikdo z nás neučiní. Ostatně, „Romové nám to zavařili“. A právě kolem toho chodíme jak kolem horké kaše. Jsou viníky Romové, Kanaďané, Evropská unie, Česká republika? Zdálo by se, že jednoznačně to je problém našich Romů a dále toho, jak se vůči nim naše společnost chová. Věc je ale složitější.
Náš problém není jen v tom, zda romské spoluobčany ve svém okolí „trpíme“, tolerujeme, či přijímáme přejně. Především nám totiž vadí volný pohyb Romů. A vadil vždy, po celá staletí. Byl zde již nejednou pokus jim volný pohyb zamezit. Rovněž tak je donutit, aby se vrátili „odkud přišli“. Ne do Indie, ta je příliš daleko vzdáleností i v čase. Je tomu snad tisíc let, co z mýtických teritorií vyšli. Podobně jak Slované; také bychom se dnes neměli kam vracet. Ani na mapě to neumíme pořádně ukázat, odkud jsme přitáhli a proč. A migrace kvůli hladu tu byla vždy, připomeňme jak „Abram sestoupil do Egypta, aby tam pobyl jako host, neboť na zemi těžce doléhal hlad“ (Gn 12,10).
Naprostu však nejde jen českou záležitostí. Domov Romů je v celé Evropě – a také u nás. Žijí v Evropě zcela rozptýleně. Také v severní Africe, jihozápadní Asii, v severní Americe i Austrálii. Nesnáz s jejich pohybem tak nelze omezit na jednu zem. Týká se stejně nás, jako Británie, či Kanady. Romům nikdy nepatřila země, nikdy nevytvořili stát. V různých formách je spojuje jazyk, životní styl, tradice. Je absurdní na nich požadovat, aby se nechali poutat jednou lokalitou. Jsou-li neklidnější „živlem“, než ostatní občané, jejich smysl pro svobodu pohybu, a to bez hranic, k tomu přispívá. Romantický pohled 19. století na cikánské etnikum dnes už sotva koho dojme, ať jej pěstovali Puškin, nebo Máchá. Možná, že ještě někdo zaslží při sledování dobrého filmu. Připomeneme si jejich idylický vztah k přírodě, bloudění světem, tklivé písně, temperament, schopnost prožívat kouzlo přítomné chvíle, osvobození od společenských konvencí, smysl pro ezoterické tajemno. Odhlédneme-li od zjednodušené, sentimentální projekce, leccos z toho platí. V souvislosti s kanadskou causou je to určitě touha po volnosti pohybu, v daném případě i přes oceán. Když cikáni začátkem 15. Století táhli střední Evropou přes naše země dál na západ, ve Francii jim proto říkali „Bohemiens“. Přišli z Čech. Šest století se pohybují Evropou, aniž by cítili potřebu s některou zemí se zcela identifikovat. My je přesto podnes k tomu nutíme. Evropská Unie, stejně jako Kanada. Je to proti jejich naturelu. Patří všem a nikomu? Rádi se oháníme smyslem pro práva etnik a svobodu tomuto etniku vlastní upíráme. Volně se pohybovali po Evropě nejméně 600 let, pokud ovšem nebyli vyháněni jinam a to často pod drakonickými tresty, mučením, poznamenáním na těle, popravami. Dokonce v Evropě došlo v minulém století k pokusu je fyzicky likvidovat. Je zlé je vyhánět, stejně jako nutit, aby se usadili provždy v jednom státě. Patří to k jejich založení, není to ani dobře, ani špatně. Respektovat to musí Evropané, stejně jako Kanada.

Jan Kašper

Blíží se návštěva papeže v ČR

Dokončení ze str. 2
České republiky ve dnech 26. – 28. 9. 2009, navštíví Prahu, Brno a Starou Boleslav. Je nejvyšším představitelem státu Vatikán a současně Římskokatolické církve ke které se u nás hlásí necelá třetina obyvatel. Proto jej pozval v prosinci 2008 prezident

Václav Klaus a Česká biskupská konference.
Logo návštěvy je: Láska Kristova je naší silou. Čeští římskokatoličtí biskupové vydali k této příležitosti pro katolíky pastýřský list a připravuje se také pamětní medaile.

Jiří Novák

Nová Lysá, město věrné



Jubilejně, celkem už po dvacáté, jsme se v nepřetržité kontinuitě sešli v Lysé nad Labem, abychom si připomenuli zápas kostnického mudce mistra Jana Husa. Z původního projevu na náměstí časem vykrystalizovala „zahradní slavnost“ v areálu Evangelického sboru. Měli jsme z toho přesunu trochu obavy. Někteří to pokládali za ústup z veřejného prostoru do privátní sféry. Husovo náměstí však bylo vzhledem k reálným proporcím této akce skutečně velké. Přitom se na něm nedalo posadit, schovat se na rozpálené dlažbě před pražícím sluníčkem či „odskočit si“. Komplikovaně se rovněž zajišťovalo ozvučení, které bylo kvůli silničnímu provozu nezbytné. Vždycky jsme také trnuli, co si počneme, když začne pršet. Desetiletá zkušenost s pořádáním slavnosti mistra Jana Husa v areálu Evangelického sboru ukázala, že jsme kdysi rozhodli dobře. Skladba účastníků ukazuje, že veřejnostní charakter zůstal zachován a počet

účastníků se oproti shromážděním na náměstí dokonce zdvojnásobil, na průměrných 110-120 lidí. Vedle místních pravidelně přijíždějí hosté z Čelákovic, Brandýsa nad Labem a Mladé Boleslavi. Letos jsme mezi sebou uvítali i skupinu ze Vsetína a Spojených států amerických. Jeden z návštěvníků prozradil, že se ráno vydal z Hradce Králové na „husovské“ shromáždění konané na hoře Kalich v Českém ráji. Když tam přijel, zjistil, že zde tato akce proběhla už předchozího dne. Tak se sebral a zamířil do Lysé.
Otevřenost pro širokou veřejnost je dána tím, že shromáždění nemá bohoslužebnou povahu a neobsahuje ani žádné bohoslužebné prvky. Důsledně ho rovněž konáme ve vstupní dvoraně sborového areálu. Ta se k tomu mimochodem svou velikostí i dispozicí ideálně hodí. Když nás občas některé hudební těleso tlačí kvůli akustice do kostela, tak se prostě domluvíme s jiným. Kostel, do něhož se lze v případě deště kdy-

koli přesunout, je však dobrou pojistkou, která nám dovoluje neděsit se špatného počasí. Přitom do kostela jen málo z hostů nezajde. Letos jsme sice měli na jeho pohledově nejfrekventovanější jižní stěně lešení, ale přichází se zase mohli pokochat jeho čerstvě restaurovanými okny.
Garantem otevřenosti je i spolupořadatelství města. To nespočívá jen v uvedení jeho jména na plakátech a na finanční podpoře. Úvodní projev vždycky patří jeho zástupci. Letos jím byl radní Ing. Vladislav Šťastný. V situaci, kdy společenský vývoj Husovi opět zvolna nasazuje čepici pomalovanou čerty, si tohoto postoje velice vážíme. Však také moderátor podvečera připomněl Zeyerovu báseň „1628“, začínající slovy: „Nová Lysá, město věrné víře otců, právům svatým...“ Báseň zpracovává historickou událost, kdy vzbouření lysští občané odmítající přijmout pobělohorské podmínky uzákoněné Obnoveným zemským zřízením, zapálili před blížícím se císařským vojskem své domy a odešli do emigrace.
Hlavní projev měl pracovník Historického ústavu Univerzity v Hradci Králové, dr. Jiří Kotyk Ph.D. Do povědomí veřejnosti se dostal knihou „Spor o revizi Husova procesu“. Pracoval rovněž v „Ekumenické komisi pro poznání života a díla mistra Jana Husa“. Z jeho projevu vybírám tři myšlenky. - Husa si nemůže přivlastnit žádná církev. - Pod nespočetem dobových ideologických přemalůb je nemožné dopátrat se Husovy skutečné historické podoby. - Kdo nepřijímá Husa, nepřijímá ani Krista. Poslední myšlenka je výro-

Dokončení na str. 4

Rozloučení se sestrou Věrou Pávovou z Jičína

Jako slavnost díkůčinění za život zesnulé – tak vyznělo shromáždění, při němž se jičínský sbor ČCE rozloučil se sestrou Věrou Pávovou, která zemřela 25.června 2009 ve věku 86 let. Rodem Bulisová z Dvakačovic pocházela z evangelické rodiny, která měla kořeny v době toleranční. Po studiu v Chrudimi a v Praze na Vyšší odborné škole se provdala v r.1944 za b. Roberta Pávu, s nímž prožila 57 let společného života. Vychovali 3 děti, od r.1948 bydleli v Jičíně, v rodinném domě, který si postavili. S. Pávová byla úřednicí na poště, manžel byl stavař-projektant, což ho předurčovalo k tomu, aby se stal v roce 1973 za b.faráře Miroslava Hejla kurátorem jičínského sboru. Byl pak po 25 let organizátorem sborového života

a všech stavebních prací při údržbě a opravách krásných, ale neobyčejně členitých sborových budov. B. Páv se dožil ve velké svěžesti 93 let, když předtím předal svou funkci nynějšímu kurátoru b. Josefu Kuželovi. S. Pávová z rodinné tradice a jako presbyterka převzala po svém manželovi velkou část sborové agendy a byla podle potřeby kostelnicí, pokladní, účetní, kancelářskou silou i sborovou sestrou, navštěvující staré, nemohoucí a nemocné členy sboru, pro něž pořádala podvečerní nedělní bohoslužby. Byla to pečlivá Marta i vnímavá Marie, naslouchající vděčně a pozorně Božímu slovu. Zažila všechny duchovní správce od roku 1947. kdy se jičínský sbor osamostatnil, všechny admistrátory od

r.1989 ve střídavě neobsazeném sboru a nespočet hostujících kazatelů i předčitatelů. Vždy aktivní, iniciativní, obětavá, všudypřítomná a vševědoucí, škoda že ne taky všemohoucí. Ačkoli sama byla jedináček a neměla pokrevní sourozence, byla třikrát sestrou: v Sokole, kde jsme si říkali bratři a sestry, v církvi, kde jsme bratry a sestrami v Kristu, a do třetice jako zdravotnice Červeného kříže. Její početná rodina čítá dnes v třetí a čtvrté generaci 6 vnoučat a 8 pravnoučat. A protože měla i mnoho přátel a známých, byla při jejím pohřbu v sobotu 4.července evangelická modlitebna zcela zaplněná. Památka spravedlivého zůstane požehnaná (Př 10,7).

V. Hajský

Bratr ThMgr. Zdeněk Jakub Navrátil

Dne 26. června 2009 zemřel ve věku 86 let náš milý bratr a spolupracovník na vinici Páně Zdeněk J. Navrátil. Br. Navrátil se narodil dne 25. 7. 1923 v Bojkovicích, v rodině železničáře. Na Vsetíně vystudoval reálku a rozhodl se pro studium bohosloví. Ke konci války působil krátký čas jako diakon ve sborech na Kladně a v Praze- Střešovicích. Pak studoval bohosloví na Komenského fakultě v Praze. Zvlášť výhodné a přínosné pro jeho budoucí práci bylo jeho studium na bohoslovecké fakultě univerzity v Berkeley, přístavního města Kalifornie a služba výpomocného kazatele v českém evangelickém presbyterním sboru v New Yorku. Odtud si přinesl mnohé poznatky o životě církví v

USA a způsobu studia na fakultách, také ovšem jazykovou, dnes tak důležitou, vybavenost. Zároveň pak byl jedním z těch, kdo po II. svět. válce navázali tak znova obohacující propojení s evangelickou cizinou. V Americe měl dobré přátele, takže se tam mohl ještě v r. 88 spolu se svou paní podívat. Jako farář působil ve dvou sborech brněnského seniorátu, v Nosislavi a v Silůvkách. Vážil jsem si jeho pevného postoje na biblicko-reformačním základě a poctivé práce ve svěřených sborech. Velkou oporou a laskavou pomocnicí mu byla jeho milá paní Růžena roz. Kučerová původem z lozického sboru. Jeho syn Daniel je členem staršovstva I. sboru v Brně a platným pomocníkem,

zvlášť v praktických záležitostech. Br. Navrátil nebyl ušetřen ani vážných životních zkoušek, otec tragicky zemřel při velkém, železničním neštěstí u Zaječí v r. 1953 a manželé Navrátilovi se museli také rozloučit se svou dcerou Evou. Br. Navrátil byl hudebně nadán a zpíval ve známém brněnském sboru Foerster. V dobách důchodu, kdy jsem občas vypomáhal v hustopečském sboru byla milá přátelská setkání s tímto bratrem. Rozloučení se konalo za veliké účasti v hustopečském kostele dne 4. července a kázal při něm emer. synodní senior Pavel Smetana na text Iz. 49,4.

Jan Pokorný

Nová Lysá, město věrné

Dokončení ze str. 4
kem evangelického superintendenta Ferdinanda Císaře, s nímž však dr. Kotyk vyjádřil osobní souhlas. U badatele je vždycky sázkou do loterie, s jakými objevy přijde. Ty, o nichž jsme se dozvěděli, nás však neusvědčily z toho, že bychom svými sympatiemi k Husovi zaspali dobu. Ke slavnosti patří hudba. O tu se postarala folková skupina Pranic z Turnova. Ačkoli nepřijela vzhledem k dovoleným v kompletní sestavě, přesto nás hezky rozhýbala. A nejen rytmem a melodií, ale i oduševnělými texty svých písní. Skládal je totiž teolog a ten se prostě nemůže zbavit nutkání hledět dál a uvažovat hlouběji nežli je běžné. A má-li obdarování hravého jazyka, vyjdou z toho písničky vtipné, současně však moudře sdělné. Pro ilustraci uvedu alespoň dvě věty z písničky o stvoření. Bůh je svěruje do správy člověku a klade mu přítom na srdce: „Jak se o svět staráš, to je zahrada tvoje, ať tu po nás nezůstane jen hromada hnoje. Koukej, aby svět nás přežil!" Přestože jsme měli po celou dobu shromáždění tvář Mistra Jana před očima, odebrala se po skončení hudebního programu asi třetina přítomných na Husovo náměstí k Husově bustě. Zástupce města a zástupce sboru k ní položili kytice. Ještě předtím zazněla tato slova: „Stojíme zde jako vděční dědicové Husova odkazu. Myslíme na svého učitele s pohnutím. A cítíme se být

jeho obětí zavázání držet pravdu, hájit pravdu a bránit pravdu až do smrti." Ačkoli oslava neměla přílišnou mediální podporu – z deníků o ní v rubrice „Kam za zábavou" informoval jen Nymburský a plakáty

byly důsledně přelepeny už v předvečer jejího konání – přesto v nás ty dvě hodiny společně stráveného svátečního podvečera zanechaly nezapomenutelný dojem.

Emanuel Vejnar

Spiritualita v materiálním světě

Současná doba jako příležitost k obnově duchovního života

Takto se jmenuje téma letošní Evangelikální teologické konference 5. - 6. 11. 2009. Naše materiální zájmy významně zamotaly zaběhanými jistotami dnešní společnosti. Konference bude příležitostí reflektovat postoje křesťanů v posledních letech i ta rozhodnutí, která se v nadcházejících měsících teprve odehrají. Tytéž příčiny současné krize se podílí i na

deformování spirituality. Proto je současná doba příležitostí k obnově duchovního života církve i společnosti. Hostem konference bude mezi jinými ekonom Tomáš Sedláček, jehož kniha Ekonomie dobra a zla (vydalo 65. pole před několika dny) otevírá významným způsobem duchovní otázky související s ekonomickou krizí.

Jan Valeš, ETS

Udává se, že v prvním pololetí poklesl prodej novinových titulů v Praze o celou pětinu. Jistě je za tím i zhoršená hospodářská situace mnohých rodin. V redakci jsme vděční, že naši odběratelé Evangelického týdeníku Kostnických jisker zůstávají tomuto titulu věrni a uvědomují si, že zajištění dalšího vydávání nepokryje pouze vybrané předplatné. Proto také s vděčností otiskujeme (jak tomu bylo v minulém čísle) seznam dárců, ať jednotlivců či sborů, kteří nám účinným způsobem pomáhají. Druhé pololetí bývá pro nás finančně složitější. Byli bychom rádi, kdybychom i s vaší laskavou pomocí mohli tento ročník úspěšně dokončit a s počtem plánovaných čísel. Své dary a příspěvky můžete zaslat buď na účet č. 228961190/0300 nebo na adresu administrace: Ječná 19, Praha 2. Věříme, že je pro čtenáře náš společný týdeník zajímavým a podnětným periodikem, které má místo nejen na trhu, ale především mezi těmi vašimi projekty, které jste ochotni podpořit, aby vůbec mohly dále existovat. S pozdravy redakce a administrace Evangelického týdeníku Kostnických jisker

Inzerce

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ přijme řidiče synodního seniora a synodní rady s termínem nástupu co nejdříve. **Požadujeme:** řidičský průkaz skupiny B s plným počtem bodů (skupina C a zkušenost v řízení dodávkového auta a mikrobusu výhodou), zdravotní stav opravňující k řízení motorového vozidla, výpis z rejstříku trestů, diskrétnost, spolehlivost, důvěryhodnost, odpovědnost při nakládání se svěřeným majetkem, členství v ČCE výhodou, přijetí závazku mlčenlivosti. **Nabízíme:** dlouhodobé a perspektivní zaměstnání, přiměřené platové ohodnocení, bydlení v centru Prahy, za cesty v mimopracovní době a o víkendech přísluší příplatky podle zákonných norem nebo možnost čerpání náhradního volna, dobré a slušné zacházení v pracovním kolektivu i při cestách, 5 týdnů dovolené a zaměstnanecké benefity. Písemné přihlášky zasílejte do konce srpna 2009 na adresu: Českobratrská církev evangelická, sekretariát SR a ÚCK, P.O.BOX 466, Jungmannova 9, CZ-111 21 Praha 1, nebo na e-mail: sekretariat@srcce.cz. **č. 36**

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ SVĚTLO NADĚJE A EVANGELICKÝ A. V. CÍRKEVNÍ SBOR na Slovensku v Pešťanech nabízí ubytování v centru světoznámých lázní, zaměřených na léčbu pohybového ústrojí s možností využití ambulantní léčby a přitom duchovních a kulturních akcí a turistických možností. K dispozici jsou dvoulůžkové pokoje s hygienickým příslušenstvím a kuchyníkou. Cena ubytování za lůžko a noc je 12 Euro, pro manžele a rodiny s dětmi je možné poskytnout slevu. **Informace:** e-mail: brano.dolinsky@zoznam.sk tel: 00421911616192

č. 37

Pozvánky

Před 400 lety - 9. července roku 1609 si v Čechách na císaři Rudolfo II. vymohli vydání Majestátu. Dával všem bez rozdílu společenského postavení svobodu volby a vykonávání náboženství dle vlastního přesvědčení. Zveme k rozhovoru o této významné události . Úvodem poslouží svou přednáškou církevní historik, spolupracovník ETF-UK ThD. Jiří Just. Doba a místo konlální je pátek 16. září ve sborovém domě ČCE v Lysé n. L. v 18 hodin. **Místní odbor Kostnické jednoty v Lysé n. L. * * *** **Sbor Ochranského seniorátu Jednoty bratrské Potštejn** zve na sborovou slavnost v neděli 6. září 2009. Vzpomeneme 110. výročí postavení kostela. Bohoslužby v 9.00 - káže Ondřej Halama, který promluví i odpoledne ve 14.00.

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY Vydává Kostnická jednota Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz www.evangelickytydenik.cz Řídí redakční rada. Redaktor: Ladislav Mečkovský Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává. Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300 Tiskne Grafotechna Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickacentrum@mediaservis.cz, příjem reklamaci: 800 800 890. *A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851 Registrační číslo MK ČR: E 365 ISSN 0139-505X

Bohoslužby

SENIORÁT PRAHA - MĚSTO

Českobratrská církev evangelická
PRAHA 1 - Deutschsprachige Evangelische Gemeinde Prag; Ne 10.30 sv. Martin ve zdi; f U. Biskamp
PRAHA 1, NOVÉ MĚSTO; Ne 9.30 Klimentská 18; f E. Halamová
PRAHA 1 - STARÉ MĚSTO; Ne 9.30 Salvátorská 1; f J. D. Beneš
PRAHA 2 – VINOHRADY; Ne 9.30 Korunní 60; f E. Čašková
PRAHA 3 – JAROV; Ne 9.30 U Kněžské louky 9; f E. Plzáková
PRAHA 3 - ŽIŽKOV I; Ne 9.30 Prokopova 4/216; f Ch. Lange
PRAHA 3 - ŽIŽKOV II; Ne 9.30 Čajkovského 10; f J. Strádal
PRAHA 4 – BRANÍK; Ne 9.30 Modřanská 118; f L. Rejchrt
PRAHA 4 – MODŘANY; Ne 9.30 Písková 6; f Z. Šorm
PRAHA 4 – NUSLE; Ne 9.30 Žateckých 1169/11; f I. Škeříková + f M. Zemánková
PRAHA 4 – JIŽNÍ MĚSTO; Ne 9.30 Donovalská 1862; f M. Šourek
PRAHA 5 – RADOTÍN; Ne 9.30 Na Betonce 14; f L. Mamulová
PRAHA 5 – SMÍCHOV; Ne 9.30 Na Doubkové 8/2040; f I. Mareš
PRAHA 6 - DEJVICE – BUBENEČ; Ne 9.30 Dr. Z.Wintera 15/746; f P. Hudec + f A. Hudcová
PRAHA 6 – STŘEŠOVICE; Ne 9.30 nám. Před bateriemi 22; f P. Pokorný + f M. Zemánková
PRAHA 8 – KOBYLISV; Ne 9.30 U Školské zahrady 1/1264; f M. Erdinger + f M. Rejchrt
PRAHA 8 – LIBEŇ; Ne 9.30 U Pošty 1098/6; f R. Mazur
PRAHA 9 - HORNÍ POČERNICE; Ne 9.00 Třebešovská 2101/46; f P. Firbas
PRAHA 10 – STRAŠNICE; Ne 9.00 Kralická 4; f P. Klinecký
PRAHA 10 – UHRÍNĚVES; Ne 9.00 Husovo nám. 378; f V. Pír
PRAHA 10 – VRŠOVICE; Ne 9.30 Tulsá 1/14; f J. Ort
Ochranský seniorát - Praha 4, Michelská I/7, Ne 9.30; f E. Šormová

Církev bratrská
PRAHA 1 – STARÉ MĚSTO, Ne 10.00 Soukenická 15, P. Grulich a P. Plchot
PRAHA 2 - NOVÉ MĚSTO, Ne 9.30 Římská 43, P. Mošner
PRAHA 3 – ŽIŽKOV, Ne 9.45 Koněvova 23, B. Kaleta
PRAHA 4 - JIŽNÍ MĚSTO, Ne 17:00 Cílkova 639, R. Filip
PRAHA 4 – ŠEBEROV, Ne 10.00 V Ladech 10, R. Hart
PRAHA 5- SMÍCHOV, Ne 9.30 Vrázova 4, B. Matulík
PRAHA 6 – DEJVICE, Ne 10.00 Hotel Krystal, J.Martího 2, S. Heczko
PRAHA 9 – ČERNÝ MOST, Ne 10.00 Stoliňská 2502/41b, T. Grulich
PRAHA 9 – HORNÍ POČERNICE, Ne 9.00 Ve Žlíbku 168, M. Kloubek
PRAHA 13, Ne 10.00 Mezi Školami 2475/29, M. Šrámek
PRAHA – MEZINÁRODNÍ SBOR, Ne 10.30 Peroutkova 57, J. Waldrop

Bratrská jednota baptistů
PRAHA 3, Ne 10 .00 Vinohradská 68
PRAHA 3 (rusky mluvící), Ne 17.00 Vinohradská 68, G. Gavrilov
PRAHA 3 (mezinárodní), Ne 11.00 Vinohradská 68, G. Morris
PRAHA 4 – PANKRÁC, Ne 10.00 Na Topolce 14, J. Gondáš
PRAHA 6, Ne 10.45 Nad Habrovkou 3, K. Jones

Evangelická církev metodistická
PRAHA 2 – NOVÉ MĚSTO, Ne 9.30 Ječná 19, f P. Hradský
PRAHA 9 – HORNÍ POČERNICE, Ne 9.30 Křovinovo nám. 12, f R. Novotný
PRAHA 10 – STRAŠNICE, Ne 10.00 Vilová 26, f P. Kuchynka

KŘESŤANSKÉ CÍRKVE V EVROPSKÉ UNII

Očekávali jsme, že první pololetí letošního roku přinese v naší společnosti a médiích větší soustředění na Evropskou unii. Důvod byl zřejmý – české předsednictví. Ovšem ledacos bylo přikryto záležitostmi domácí politiky a jejími kotrmelci. Přesto stojí za to se znovu nad

Evropskou unií zamyslet, a v našem týdeníku tak činíme především v perspektivě církví. O vyjádření jsme požádali několik osobností, u nichž lze předpokládat poněkud rozdílné názory, které nás mohou obohatit.



Pavel Černý,
předseda Ekumenické rady církví, Církev bratrská

*** EU stojí o vybudování silné politické, ekonomické a vojenské pozice v současném světě. Jaké jsou však vnitřní hodnoty, na kterých je EU založena a které musí udržovat?**

PČ: Je pravdou, že Evropská unie vznikla na křesťanských základech. Otcové zakladatelé jako Monnet, Schuman, Adenauer aj. byli křesťany, kteří chtěli zakotvit soužití evropských států na obecně křesťanských základech. Věděli dobře, že evropská civilizace se na těchto pilířích rozvinula. Dnes je, žel, z těchto základů v EU akcentováno jen velmi málo. Slovo „Bůh“ se nesmělo do evropské ústavy dostat a křesťané, kteří v EU pracují, se k aktivnímu a vyznavačskému křesťanství nemohou příliš hlásit, aby nebyli obviněni z intolerance. Co projde muslimům, neprojde křesťanům. EU je dnes tavicím kotlem multikulturní a multináboženské směsi. Obávám se, že z původních základů již mnoho nezbývá. Dnešní evropský pluralismus je spíše otevřen zelenému náboženství a pantheismu, než evangeliu.

JČ: První kroky ke společenství uhlí a oceli učinili prý lidé, kteří vnímali sice ekonomické problémy, ale řešení problémů hledali jako křesťané. Snad se princip solidarity a společného hledání řešení bude víc prosazovat.

DD: EU je založena na lidských právech a na demokratickém zřízení. (Říkám to s plným vědomím určitého demokratického deficitu.) Kdyby tyto vnitřní hodnoty opustila, ztratila by svou legitimitu.

HF: Vnitřní hodnoty EU jsou definovány v primárním a sekundárním právu EU. Jedná se především o volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu uvnitř EU a dále o celou řadu hodnot a cílů, které si EU klade ve vnitřní i zahraniční politice. Poslední definici hodnotového rámce EU najdeme v Lisabonské smlouvě. Hodnotové cíle EU jsou v současné době výrazně sekulární, environmentalistické a feministické. EU se rovněž výrazně distancuje od křesťanského základu evropské civilizace o čemž svědčí případ Butiglione.

IH: Neprůhlednost bruselské demokracie, složitost a odcizenost obrovského aparátu EU a doprovodné lobbistické struktury znesnadňují posouzení, kým EU ve skutečnosti je a komu a jak má sloužit její politická, ekonomická a vojenská moc. Usuzovat lze, že v popředí stojí udržení světového hospodářského stroje postaveného na soukromém kapitálovém vlastnictví, hospodářském růstu, mravním liberalismu a koloběhu a rozmnožování peněz. Tento systém však vytváří v současném světě obrovské masy "nepotřebných" lidí (nepotřebných komu?), kterým hrozí reálná likvidace. Dlouho jsem doufal, že křesťanstvo pochopí tento trend a postaví se mu na odpor. Zatím nepostavilo, v naivním ztotožňování se s těmi nahoře.

ZR: Vnitřní hodnoty EU vycházejí z jejích základů, vytvářených hluboce věřícími křesťansko-demokratickými politiky zejména z Německa a Francie na začátku 50. let. Řada jejich

následovníků pokračovala v projektu spolupráce evropských národů a dál prosazovala křesťanské hodnoty. Nyní, stejně jako před půl stoletím, je EU prostorem míru, stability, spolupráce a solidarity. Oproti začátkům se však Unie snaží šířit své poslání nejen uvnitř evropského kontinentu, ale pomáhat stále více i v regionech třetího světa. Hájení důstojnosti každé lidské bytosti i individuální odpovědnosti jednotlivců, jako i řada dalších hodnot a principů EU, je tak uplatňováno nejen od Helsinek po Lisabon, ale i na jiných kontinentech. Úkolem všech veřejně činných osob je pak obhajoba stávajících i pojmenování nových forem hodnot EU tak, aby evropské instituce měly i na začátku 21. století svou legitimitu, svědomí a duši.

*** Jaké je v EU právní postavení křesťanských církví – a jak jsou ve skutečnosti vnímány společností?**

PČ: Dnešní církve mají zaručeny náboženské svobody. To ale není ani tak zásluha EU, jako vlivy Všeobecné deklarace lidských práv a dalších dokumentů. K problémům porušování svobod dochází ještě v některých státech, kde tradičně fungovaly církve většinové a státní. Tam je třeba bedlivě střežit svobodu pro jiná křesťanská vyznání. Rozumní lidé dobře vědí, že církve vždy byly stabilizační složkou společnosti a že pomáhaly překonávat napětí politická, sociální i kulturní. Na druhé straně je sekularizovaná společnost masírována médii, která s gustem rozmazávají všechna selhání křesťanů a nad to ještě někteří přidávají svou nenávist k těm, kteří se řídí určitými morálními kodexy. Možná to je svědectví o tom, že v lidech pracuje svědomí a že své komplexy vylévají na křesťany. Nenávisti k církvím je v poslední době dost. Vidím v tom ale také kladné stránky. Křesťané si musí zvyknout na posměch, pronásledování a marginalizaci. Následování Krista vždy buď oslovovalo, nebo vzbuzovalo až fanatický odpor.

JČ: Myslím, že to neřeší legislativa EU. Ale vím o dobré spolupráci komise Církve a společnost při evropských církvích.

DD: Křesťanské církve hrají naprosto marginální úlohu. Klasické lidové církve jsou jakž takž tolerovány, na evangelikální církve je nahlíženo s hlubokou nedůvěrou.

HF: Právní postavení křesťanských církví je dosud primárně odvozeno od národního zákonodárství a národních tradic jednotlivých států EU. V evropském právu je postavení církví řešeno poměrně okrajově a pouze v rovině obecného respektu. Jaké je vnímání církví ze strany společnosti opět výrazně závisí na národním rámci a národních tradicích. V EU jsou státy jako Polsko nebo Irsko, kde je vnímání církve velmi silné, a naopak státy jako například Česko, kde je vnímání církve velmi slabé.

IH: Podle textu Lisabonské smlouvy církve z Evropské unie strach mít nemusejí. O případné podpoře, na rozdíl například od sportovců, si však přílišné naděje dělat nemůžeme. EU



Josef Červenák,
superintendent Evangelické církve metodistické



Dan Drápal,
křesťanský publicista, šéfredaktor Konzervativních listů

vyhlašuje boj jakékoliv náboženské diskriminaci,- tedy i kladné,- a výslovně o křesťanství se nikde nezmiňuje. Nový světový řád již ani církve, ani jejich ideologii a podporu nepotřebuje.

Členové církví vnímají sami sebe především jako společenství pohody a posmrtných nadějí. Okolní český svět se zajímá (pokud se zajímá) spíše o náboženství extravagantní, a křesťanství se svou složitou scholastickou dogmatikou jde většině lidí mimo.

Zajímavé je, že Vatikán, ač formálně evropský stát, sám členem EU není. Asi by se v ní, jakožto útvar principiálně monarchofeudální, odmítající demokracii i princip občanské rovnosti, příliš vyjímal.

ZR: Právní postavení křesťanských církví upravují zákony národních států. EU nemá žádné právní kompetence, které by postavení křesťanských církví mohly jakkoliv ovlivnit. Svoboda vyznání stejně jako další základní lidská práva musí být ve všech členských zemích dodržována. Evropské instituce i jednotliví evropští veřejní činitelé usilují o stále intenzivnější dialog s křesťanskými církvemi jako jednou z nejdůležitějších součástí evropské občanské společnosti. Významnou úlohu v tomto hraje Evropská lidová strana, která je poslední dekádu nejsilnější politickou silou v Evropě. Sedmadvacítka vnímá tuto spolupráci i jako závazek do budoucna, a proto se i v článku 17 Lisabonské smlouvy zavazuje k udržování otevřeného, transparentního a pravidelného dialogu s církvemi. Toto ustanovení dále podtrhuje jejich identitu a oceňuje jejich společenský, kulturní a duchovní přínos pro rozvoj evropské identity.

*** Křesťanské církve mají jedinečné pověření k „získávání učedníků Krista“ – ale tradičně hrály důležitou úlohu i v jiných oblastech (např. kulturní, vzdělávací, charitativní). Čím mohou a mají společnosti prospívat nyní a v budoucnosti?**

PČ: Každý rozvod evangelizace a sociální práce je neštěstím. Bible vždy směřuje k holistickému pojetí misie, ve kterém se prolíná evangelizace a diakonie. Jednostrannost vždy křesťanskému svědectví škodila. Ježíšův příklad je úžasný a oslovující. Lidé byli konfrontováni s Božím nárokem na lidský život, zváni k přijetí a následování Krista a to vše v kontextu péče o nemocné, hladové, marginalizované, utlačované. Kristovská láska si vždy hledá cestu přes hranice kulturních bariér a sociálních skupin. I v naší sekulární zemi stále převažuje poptávka po křesťanské službě nad naší nabídkou. To je pro církve velkou výzvou!

JČ: To pořád zůstává. Jen jsou aktuální odlišnosti. Vnášet křesťanské pohledy do aktivit EU, upozorňovat na hodnotu člověka, vztahů, práce ne pouze z hlediska trhu, apod.

DD: Pokud by církve měly skutečně společnosti prospívat, musely by se vrátit ke svému základnímu úkolu: Získávat svět



Hynek Fajmon,
ODS, poslanec EP

pro Krista. To by ovšem znamenalo konflikt se společností, která je v hluboké vzpouře proti Bohu.

HF: Církve mohou prospívat společnosti v mnoha oblastech. Velmi výrazně se angažují v sociální oblasti, ale také ve školství nebo ve vězeňství. Je ale především na samotných církvích, do které oblasti napřou svou pozornost.

IH: Svět by vlastně o církvích a jejich parádách, nárocích a zmatcích neměl ani vědět. Měl by zato nést užitek a radost z práce těch, kdo Církev tvoří, ať již stojí kdekoliv a jakkoliv. Pokud křesťané vytvoří prostřednictvím církve instituci k dobré práci, měla by být světu příkladem k této práci, a ne podnětem k oslavě církve

ZR: S potěšením sleduji, že křesťanské církve u nás již opět mají nezastupitelnou úlohu v oblasti vzdělávání a charitativní práce. Je mi proto líto, že podpora této činnosti ze strany státu je u nás tak omezená. Církve by však neměly rezignovat na hledání dalších možností, jak přiblížit agnostikům a lidem hledajícím dary víry. Myslím, že konzumní způsob života tolik dnes rozšířený v evropské společnosti se začne větší částí společnosti zajídat a že nová generace čelící klimatickým změnám a globalizaci bude s větší pokorou přijímat dar života a chránit jeho plody. Přála bych si, aby církve dokázaly nabídnout novým generacím poznání, že spiritualita je nádherné východisko ze zajetí konzumního života. Přála bych si, aby církve dokázaly zdokumentovat a prozkoumat těžce nabyté zkušenosti se dvěma totalitními ideologiemi. Jinak je možné předpokládat, že i naše církve budou čím dále více pomáhat i v rozvojovém světě jako je to běžné v Západní Evropě.

** Kdysi Evropa byla „Corpus christianum”. V době totalitní bylo ve východní Evropě potřeba, aby si věřící i církve zvykli na neprivilegované postavení... Čekají je v tomto ohledu ještě horší časy kvůli vzrůstajícímu ateismu a nárůstu zvl. muslimské populace?*

PČ: Obávám se, že ano. Nietzsche napsal, že smrtí Boha se zhroutí veškeré hodnoty. V evropské pluralistické společnosti se dnes silně projevuje absence morálních norem. To, co se před několika lety nesmělo, je dnes v EU propagované. Vezměme např. potratovou praxi, euthanasii, registrovaná partnerství. Také pedofilní lobby je stále hlasitější a ozývají se extrémistické skupiny pravicové i levicové. Bez pevných morálních norem to už nejde zastavit. Z řady evropských zemí začínají přibývat zprávy o postihování těch, kteří mají odvahu na některých normách trvat. Druhým nebezpečím je nárůst muslimského extremismu. V některých regionech začíná převažovat muslimské obyvatelstvo. Pokud by jednou usedli do křesel Evropské komise a parlamentu lidé s touhou zavést právo šaria, můžeme se dočkat násilné islamizace Evropy.

JČ: Nepovažuji se dostatečně shůry osvíceného, abych proročoval nebo věštil. Z dějin mám ale pocit, že křesťané byli neproduktivnější právě v souvislosti s nějakými trápeními.

DD: Ano, je velmi pravděpodobné, že církev čeká pronásledování. Může to být pronásledování ateisty nebo muslimy, případně nějaká kombinace obojího. Ale pronásledování církvi vždycky prospívalo...

HF: Myslím si, že církve v EU rozhodně čekají horší časy. Je to dáno rostoucí apatií veřejnosti vůči víře a celkovou sekulariza-

cí evropských národů. Důležitou roli rovněž hraje skutečnost, že se demografické složení evropské populace silně proměňuje a to v neprospěch křesťanských církví. Na rozdíl od všech ostatních světadílů, v Evropě je křesťanství na ústupu.

IH: Čeští evangelíci v dějinách příliš privilegií nezažili. Nevím, kde se v nás vzalo přesvědčení, že víra nesmí nic stát a že na nedostatek výsad si lze stěžovat.

Obávám se spíše, že jsme za socialismu zlenivěli. Církvím se vedlo pohodlně a kolik se toho "nesmělo"! Za jediný ateismus jsme si zvykli pokládat ten polemický, volnomyšlenkářský, se kterým jsme ovšem sdíleli základní společenské hodnoty. Svědectví o proměnách světa jsme odmítli jako propagandu, a vyliďňování sborů dokážeme dodnes obhajovat i jako jejich vnitřní očistu.

Od zbytků společenských privilegií i finančních podpor nás zřejmě odloučí Lisabonská smlouva. Na nápor moderního ateismu pak nejsme vůbec připraveni. Jde o ateismus absolutní, mrazivý, bez jakéhokoliv apriorního ethosu, - zato důsledně, zaujatě a profesionálně promítaný do společenských struktur, rozhodovacích pravidel i právních, společenských, i sociálních a humanitních norem (o televizi nemluvě).

Zvykněme si na to: Apriorní ethos neexistuje! Evangelium? Není o čem hovořit, není s kým a není proč.

ZR: Je potřeba, aby církve byly zprostředkovatelem pro větší zapojení křesťanů do veřejného dění – projekt EU vznikl díky křesťanům a jejich víře, že i na válkami zkroutěném kontinentu jde budovat mosty mezi národy. Evropa bude pro nás a pro naše děti a vnuky taková, jakou ji budeme spoluvytvářet. EU může být i nadále křesťanským projektem - byla bych velmi ráda, kdyby si co nejdříve křesťanů „adoptovalo" Unii do svých srdcí a životů a aktivně se zapojili do jednotlivých evropských projektů. Zejména těch, které se věnují výměnným setkáním různých evropských národností. Evropa je již dávno multikulturní a jedinou cestou, jak předejít zbytečným konfliktům, je dialog, znalost a osobní zkušenost s těmi, kterých se bojíme. Nesdílím obavu, že by nás ateismus či jiná náboženství vytlačily do subalterního postavení. Věřím v sílu Ducha.

** Pozorujete, že by evropské sjednocování pomáhalo sjednocování církví přes hranice států i uvnitř jednotlivých států?*

PČ: To nepozoruji, protože církve ve sjednocování a spolupráci Evropu dávno předběhly. Dlouhou dobu před založením EU zde existovaly svazy, jako je Evangelická aliance (od 1846), hnutí pro světovou evangelizaci a misi (od 1910), Světová rada církví (od 1948) a mnohé další svazy a hnutí. EU nepochybně další růst spolupráce umožňuje, protože zmizely státní hranice, víza, celní omezení, pracovní povolení. Pokud je ale administrativního a organizačního sjednocování příliš mnoho, církve na společenské procesy reagují opačně a více podtrhují zodpovědnost místních církví za jednotlivé národy, státy a kultury. Funguje zde zvláštní eklesiologická dynamika církevní integrace a zároveň zodpovědnosti místní církve za jednotlivé regiony. Evangelium jistě platí obecně pro celou Evropu, ale kontextuální misie je vždy zaměřena na konkrétní národnostní či sociální skupiny. Církve se nesmějí spokojit evropskými mlhavými horizonty a ztratit zodpovědnost za své bližní na místní rovině.

JČ: Sjednocování je asi silný termín, ale sbližování, informovanost, spolupráce, vzájemná pomoc a obohacení s menšími překážkami – to jsem přesvědčen, že ano.



Ilja Herold,
podle vlastního označení levicový evangelík



Zuzana Roitová,
KDU-ČSL, poslankyně EP

DD: Nezdá se mi, že by se sjednocování Evropy odráželo v sjednocování církví, ale to nepovažuji za nějaké minus. Živá církev instituční sjednocování příliš nepotřebuje. Instituční jednota bez jednoty v Duchu Kristově nemá valný význam.

HF: Ne. Tento jev jsem nezaznamenal.

IH: Politické podněty spíše osamozřejmují, než aby posilovaly naše dosavadní ekumenické snažení. Pokušením je sledovat jím cíle církevně politické a sobecky ekonomické. Nepřekonatelným problémem našeho ekumenismu se mi jeví ne rozmanitost forem zbožnosti, ale základní rozpory v obsahu evangelia oddálených věrouk, jen zdánlivě překonávané společným recitováním apostolika. Pokud ovšem setrváme ve svých církvích na svém pohrdání vědou a na politickém ignorantství, pak je lhostejné, zda je budeme hlásat společně nebo každá církev zvlášť.

ZR: Pozoruji, že i díky vlivu EU se častěji než dříve setkávají křesťané přes hranice, a to se netýká jen užšího dialogu představitelů jednotlivých církví, ale i běžných skupin věřících. Nejvíce to snad platí u mladých lidí, pro které je díky evropské integraci např. snadné se zúčastnit či dokonce pracovat na křesťanském letním táboře v jiném členském státě. Větší integraci evropských církví však nepředpokládám, jsou přeci jen úzce ukotveny na tradice v jednotlivých státech.

** Jaké je vaše osobní přání evropským církvím?*

PČ: Přeji všem evropským církvím, aby přestaly spoléhat na minulé doby a své historické pozice. Evropa potřebuje reevangelizaci, jak to opakoval např. Jan Pavel II. Evropa je dnes pohanským kontinentem, kam je třeba přinášet Kristovo evangelium zároveň s praktickou službou kristovské lásky. Přeji všem církvím obnovení misijního poslání a prožívání nové odpovědnosti za deformované, morálně zdevastované a zmatené evropské prostředí. Evangelium je Boží mocí ke spáse, proto je na místě toto evangelium od-vážně a směle zvěstovat a také radikálně žít. Bezbřehý chaos vyvolává v lidech touhu po určitých hodnotách a životních i společenských řádech. Církve Evropany nespasí, ale Ježíš Kristus vše připravil. Přeji všem církvím du-chovní obnovu a věrné následování Krista.

JČ: Bylo výše řečeno, že křesťanské církve mají jedinečné pověření k „získávání učedníků Krista" – tak ať se to daří víc a víc.

DD: Aby milovaly Boha, milovaly Boží slovo a kázaly Krista jako Pána.

HF: Velmi bych přál křesťanským církvím působícím v Evropě, aby našly takové formy komunikace s veřejností, které ji zaujmou a tím umožní zachovat křesťanský charakter evropské civilizace i v dalších staletích.

IH: Přeji všem evropským církvím, aby přestaly být evropské, a staly se globálně evangelijními ve svém zaujetí Kristovským pozváním ke vždy novému myšlení a angažovanému životu.

ZR: Naším největším bohatstvím je obrovská studnice křesťanské kultury a síla víry. Přeji tak Vám i sobě, aby nám byly vždy nevysychajícím pramenem inspirace v každé životní situaci dynamicky se měnící společnosti 3. tisíciletí a dokázali jsme o těchto svých hodnotách přesvědčovat i zbytek nejen evropské společnosti.

Foto P. Černého Miroslav Martinovský, ostatní archiv